

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

CO₂-Prestatieladder bij ministerie IenW

SKAO Roadshow
'Prestatieladder voor overheden'

Sessie: Duurzaam Opdrachtgeverschap

Den Haag
Arjen Kapteijns

Arjen.Kapteijns@minienw.nl

30 oktober 2019

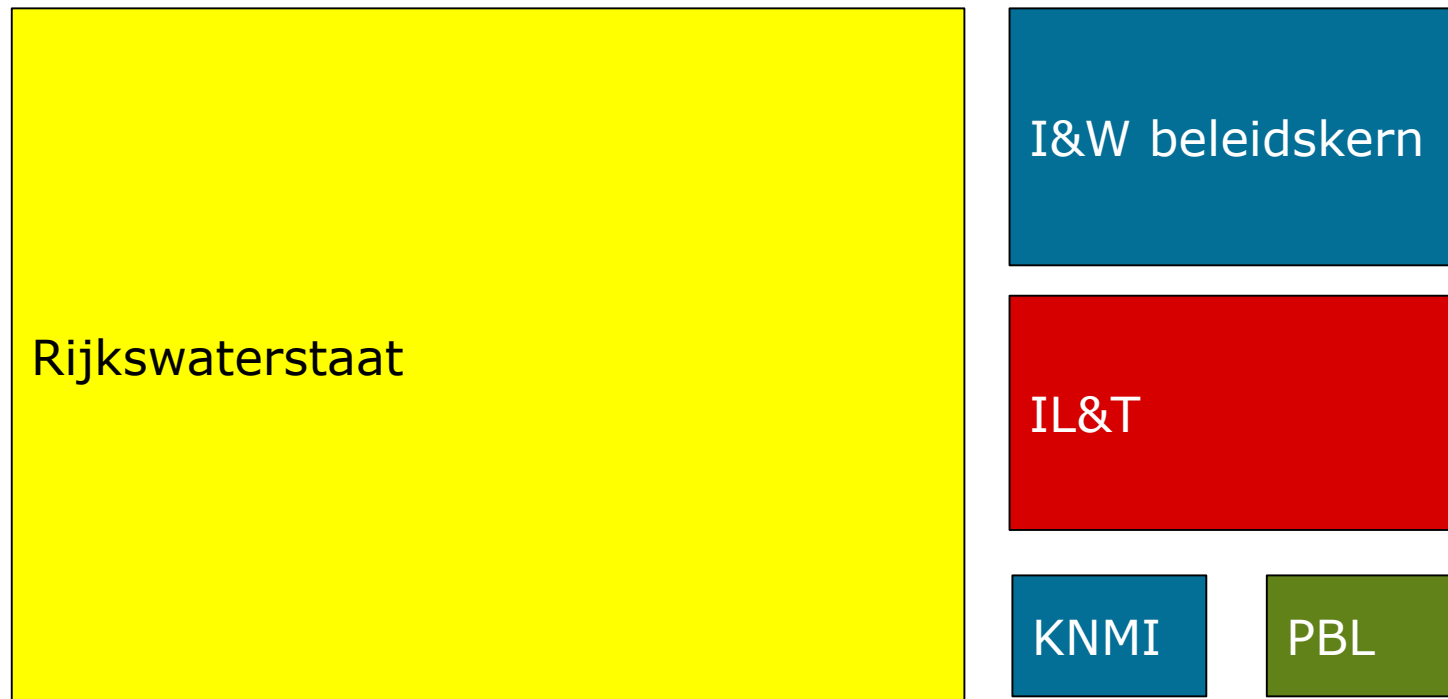
INHOUD

- Onze (reductie-)doelen
- Onze voorlopige resultaten
- Onze ervaringen met de CO₂-PL

Organisatiescope

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

1 NO POVERTY

2 ZERO HUNGER

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

4 QUALITY EDUCATION

5 GENDER EQUALITY

6 CLEAN WATER AND SANITATION

7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

10 REDUCED INEQUALITIES

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

13 CLIMATE ACTION

14 LIFE BELOW WATER

15 LIFE ON LAND

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Duurzaam opdrachtgeverschap is de kern

WERK MEE AAN EEN DUURZAAM IENM!

Lidewijde Ongering – secretaris-generaal IenM

Practice what you preach!

Doe mee! ik daag je namens de gehele bestuursraad uit om binnen jouw invloedsfeer maximaal bij te dragen aan een duurzaam IenM. Zoek ons op als je daar steun voor nodig hebt. [Klik hier](#) om direct een suggestie te doen voor de verdere verduurzaming van IenM

De missie van IenM

Nederland leefbaar, veilig en bereikbaar te houden.

Visie & Ambitie

Om onze missie te realiseren maken we duurzaamheid onderdeel van al ons handelen.

Met duurzaam IenM willen we medewerkers en partners inspireren en activeren.

Vanuit welke rol?

Opdrachtgever

Toezichthouder

Inkoper

Werkgever

Beleidsmaker

CO₂-management bij IenW

Heldere doelen:

- 2030 volledig klimaatneutraal (eigen organisatie + netwerken).
 - 2020 -30% CO₂ (t.o.v. 2009), ambitie 40%.
- Invoeren CO₂-Prestatieladder t.b.v. professionaliseren CO₂-Management. Nu niveau 4, in 2020 naar 5.
- Sturing op PDCA
- Samenwerking met beleid en uitvoering rond uitvoering maatregelen.

Route naar klimaat- en energieneutraliteit in 2030

Bijdrage aan klimaatneutraliteit

Bijdrage aan energieneutraliteit

1

Inkoop duurzame energiedragers

Duurzame stroom, gas en brandstoffen uit NL (GvO's, HVO en Groen Gas)

2

Verschuiven

Elektrificeren
Alt. brandstoffen

3

Energie besparen

Ledverlichting
Huisvesting
Tunnels
Wagenpark
Etc.

4

Duurzame energie opwekken op eigen areaal

Windenergie
Zonne energie
Energie uit water

Inzet scope 1 en 2 van de CO₂-Prestatieladder

- Elektrificeren wagenpark: 30% 2020, 50% in 2022 (1800 voertuigen).
- Vervanging van alle openbare verlichting door dimbare ledverlichting (115.000 armaturen);
- Vergaande elektrificatie van de gebouwen die bij IenW in eigendom en beheer zijn (120 gebouwen);
- Energieneutraal maken van de Rijksrederij (100 schepen) door middel van overstap op elektrische aandrijving, inzet van drones en andere energiezuinige technieken;
- Ontwikkelen van een windpark op Maasvlakte 2 (circa 100 MW) voor de dekking van het resterende elektriciteitsverbruik.

Inzet scope 3 up (als onderdeel van niveau 4-certificering):

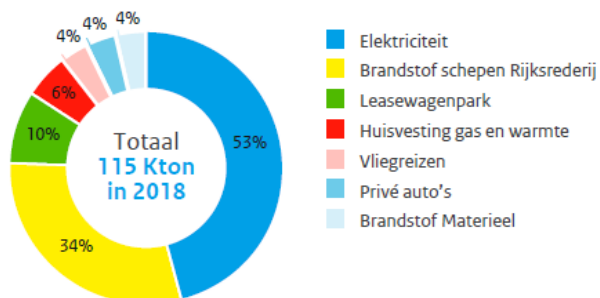
Asfalt: 20% CO₂-reductie per eenheid (m²) asfalt in alle aanleg en onderhoud projecten van RWS in 2025 ten opzichte van 2017 (Asfaltimpuls en inkoopstrategie);

Droog grondverzet: 10% CO₂-reductie in 2020 ten opzichte van 2016 door mobiele werktuigen realiseren in tenminste 5 projecten van RWS (Green Deal Het Nieuwe Draaien en inkoopstrategie).

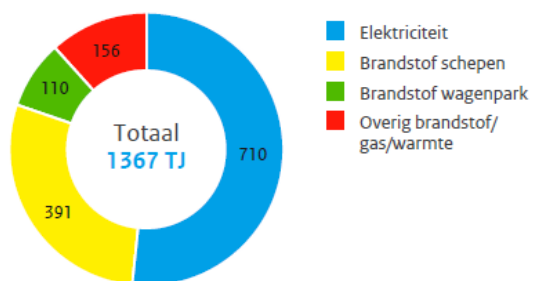

Hoe doen we het?

CO₂-uitstoot IenW per categorie

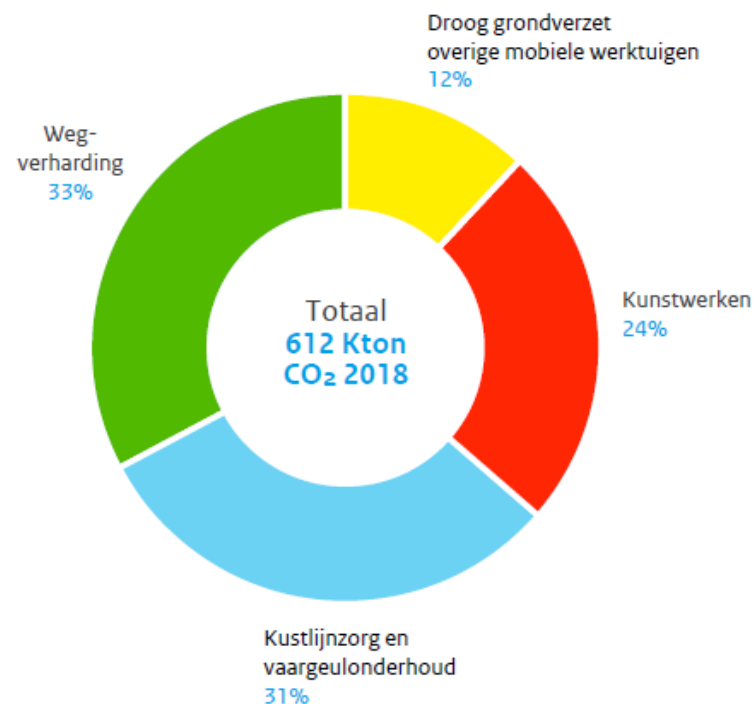

Totaal energieverbruik IenW 2018 (in TJ)

"Scope 1 en 2" = 115 kton CO₂

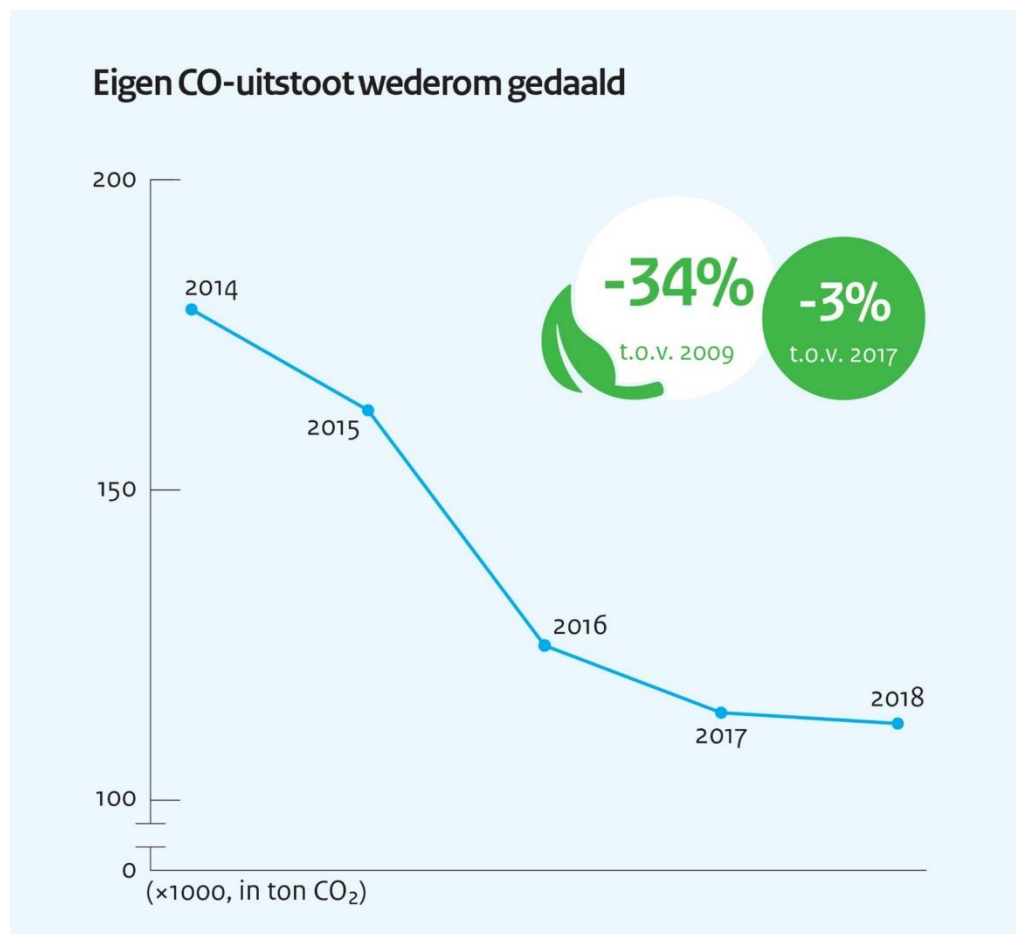
Uitstoot in de keten per transitiepad

"Scope 3 up" (markt) = 612 kton CO₂

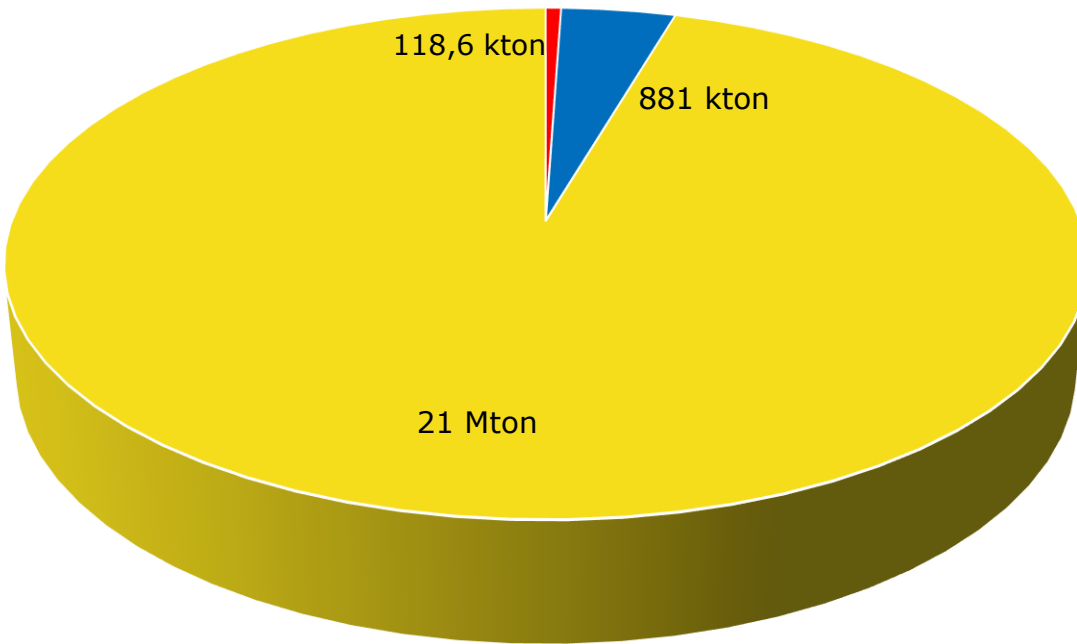
Hoe doen we het?

Niveau 4 en 5: markt en keten

RWS emissies per scope (2017)

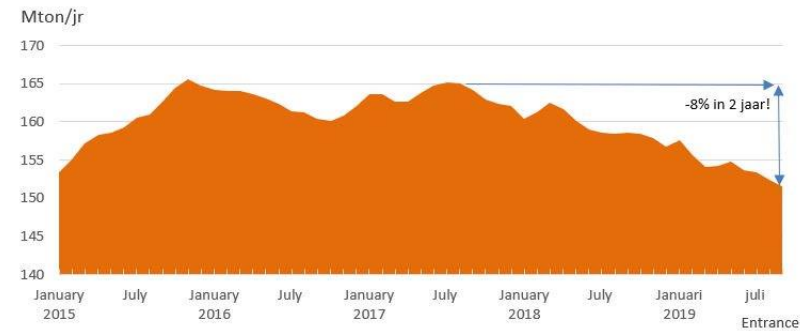

Eigen organisatie

Upstream

Downstream

CO2-emissie NL; voortschrijdende 12-maands hoeveelheid

Enorme reductiepotentie maar hoe groot is onze invloed?

Wat draagt de CO₂-PL als instrument bij?

- “Zwemdiploma-effect”
- Structuur (PDCA)
- Ambitie
- “Snelweg” naar het bestuur
- Focus op ‘impact’
(meest materiële emissies)

Focus op impact: voorbeeld afwegingen RWS

Materiële emissies (omvang x impact)

- **Scope 3 downstream vs. Scope 3 upstream**
Inkoop (scope 3 upstream) is sterk instrument, 'Gebruik': enorme omvang, maar nauwelijks beslissingsruimte door politieke context
- **Beton vs. asfalt**
Vergelijkbare omvang, maar op korte termijn veel minder reductiepotentieel (maatregelen) in beton dan in asfalt;
- **Nat Grondverzet vs. droog grondverzet**
Vergelijkbare omvang, maar nat grondverzet (baggeren) is veel internationalere markt, daardoor minder impact.

Uitdagingen

- Invoegen PDCA in bestaande managementcycli, inclusief doorvertaling bestuursbesluiten naar werkvloer_
- CO₂-PL is naast middel ook doel. Ligt bestuurlijk niet lekker;
- Risico op geïsoleerde aanpak t.a.v. andere duurzaamheidsdoelen (circulair);
- Begripsvorming ín de organisatie en daarbuiten:
 1. CO₂-PL als gunningscriterium bij aanbestedingen vs.
 2. CO₂-PL: eigen certificering

CO₂-Prestatieladder in het inkoopproces

- Niet als eis, maar als gunningscriterium;
- Oók toepasbaar voor bv. consultancy- en ICT-(raam-)contracten;
- In aannemerij inmiddels “business as usual”
kritische geluiden:
 - Onderscheidend vermogen verdwijnt bij niveau 5 (onterecht?)
 - Opdrachtgever doet niets met projectgegevens (terecht?)

Eigen certificering overheidsorganisaties kent veel meerwaarde!

Hebben we nog tijd voor vragen en discussie ?

